

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
на місяць . . . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости, віра не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
один раз на тиждень і руских свят
в 12 год пополудни.

Редакція, адміністрація
експедиція «Руслана» під ч. 1.
А. Домбровського (Хорунжии). Екс-
педиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
30 с. від стрічки.

Від Адміністрації.

На поштових перепасках нинішнього чи-
сла виписана квота, яка належить ся нам
по кінець сего адміністраційного року, с. є
по день 14. н. ст. січня 1904. Впов. перед-
платників, що залягають з передплатою,
просимо, як найскорше вирівнати довг, бо
протівно будемо приневолені застановити
висилку часописи.

Боротьба з обструкцією в Угорщині.

(X) Угорський сойм був в четвер ви-
дівнено найдикших галабурд. Внесенє на
відбуванє рівнобіжних засідань, поставле-
не ліберальним сторонництвом, ухвалено і
се довело обструкційників до такого роз-
дратованя та викликало справдешню бурю
окликів, що тривали цілих п'ять годин, від
початку засіданя аж до кінця. Гр. Тіса
виголосив для умотивованя свого внесеня
остру бесіду, котра викликувала часті і го-
лосні перебиваня, а наостанку заявив пре-
зидент палати Перцель серед страшного
гамору, що він поставить голосованє над
сим внесенєм на засіданю в п'ятницю.

Таким способом з тим засіданєм по-
чала ся нова доба в історії угорського пе-
ресилєня, боротьба з обструкцією. Так за-
кінчило ся наконечно пасивне вижиданє,
заведене ще Сельом, скінчили ся змаганя
компромісові і миротворчі. Гр. Тіса рішив
ся розпочати завзяту боротьбу з обструк-
цією всякими на основі конституції і ре-
гуляміну можливими способами. Він намі-
ряє передовсім зломити силу фізичну об-
струкції і довести до того, щоби до кінця
року перевести ухвалу закона про побір
новобранців і з новим роком визволити
триріччяків.

Вислід сеї боротьби є вельми сумні-
вий. Обструкція мала доволі сили, щоби
унеможливити управу Сельови і Куенови,
а й нині она неменше сильна, бо прибу-
ток нового відділу давної національної
парції, що з Апонім покинув ліберальний
табор, додає їй нової сили і відваги та
скріпляє ще єї становище. Гр. Апоні, ко-
трий пособляв обструкції з президіяльно-
го місця, тепер став явним єї союзником.
Він покинув парламентарну більшість, по-
заяк не хоче пособляти правительству, ко-
тре, як він висловлює ся, хватає ся на-
сильства, то значить виконує регулямін.
Сей оклик про насильство неперечно найде
голосний відгомін в краю, рух прихиль-
ний обструкції буде зростати, а політика
окликів незалежного сторонництва найде
нову поживу. В тим саме лежить цілий
успіх обструкції, а заразом велика шкода
для правительства. Можна бути майже пев-
ним, що закон про побір новобранців не
буде ухвалений до нового року, бо не
стане на то часу, а обструкція занадто
сильна. Одначе при всім тим гр. Тіса не
лякає ся боротьби майже безвиглядної і

се можна вважати доказом єго великої
відваги, яка може єго довести таки до по-
біди. Але наколи хоче досягнути свою ціль,
то повинен рішучо і без огляду на пере-
пони до неї змагати, поки не доведе до
кінця. А так само і ліберальне сторонни-
цтво, наколи хоче справді довести до па-
рляментарного ладу, повинно єго в тій бо-
ротьбі щиро піддержувати, в усіх приго-
дах єму пособляти, бо не можна навіть
придумати, які ще розміри прибере та бо-
ротьба. В таким случаю міг би гр. Тіса
досягнути свою ціль і побороти обструкцію.

Промова пос. Барвіньского

в краввім соймї для 17. жовтня 1903 при розпра-
ві над звітом шкільної комісії про внесенє пос. Цє-
льського в справі заснованя коштом краю учитель-
ської семінарії з різними напрямом.

(Кінець.)

Учительські семінарії в тим устроєм, в я-
кім нині находять ся, подають головні основи
образованя для учителів шкіл народних і виді-
лових. Само справ заданє не вимагає, щоби при-
готовуючи кандидатів до різнитого заводу, об-
нижати уровень їх образованя. Коли мова про
такі реформи семінарій, то я би дуже бояв ся,
щоби при тим не обнижено той уровеня образо-
ваня, яку кандидати можуть тепер досягнути. На-
ука різнитства відбуває ся на році 3. і 4, а то
длятого, що потреба передовсім дати кандида-
тові відповідне підготованє природниче, бо инак-
ше не буде розуміти науки господарства. Єсли
є який недостаток в тим згляді — а не перечу,
що є, і можна єго поправити — то сеї власне,
що семінарії учительські не мають ще в нашім
краю окремих шкільних книжок. Коли в р. 1870.
заведено семінарії, то міністер Штрамайр роз-
писав конкурє на написанє ріжних потрібних
книжок шкільних для семінарій. Якось потім
ся квота, визначена на ту ціль, утонула в Скар-
бі і ніхто не написав книжок в означенім ре-
чинці. Довгий час потім, а навіть в декотрих
предметах до нині, мусять семінарії послугову-
вати ся книжками шкіл середних і інших, котрі
є для плану наукового семінарії невідповідні.
Отже коли тутка можна би що зреформувати,
то передовсім звертаю увагу на се, що книжки
для наук природписних повинні бути инакше
уложені, а іменно треба власне більше вагу кла-
сти на єї сторони наук природписних, котрі по-
тім придають ся при науці господарства. Так
само для науки господарства сельського нема
окремого підручника для семінарії і треба вдо-
воляти ся тим, що є для науки доповнячою,
є. части народної школи. Є то троха за мало і
на всякий спосіб треба змагати до того, щоби
учительські семінарії мали окремі підручники
господарства, для себе видані.

Не перечу того, що зазначає справозданє,
що семінарії учительські на основі того стату-
та, який є приписаний для всіх австрійських се-
мінарій, суть троха шабльоново устроєні, бо
наш край є переважно рілничий, а інші краї
західні суть промислові і на єю сторону треба
головну вагу положити; але коли тутка є мова
о великоміських семінариях і маломіських, то
я могу сказати з досвідю, що хіба львівську

семінарию можна би назвати великоміською
так само в Тарнові і Кракові, але інші семіна-
рії не мають того спеціального міського ха-
рактеру. Аби ми пішли за сям домаганєм, щоби
семінарії засновувати не по містах, а по мі-
сточках і по селах, то мені здає ся, що то в
практиці не дало би ся перевести.

Хто знає ситуацію, в якій находить ся се-
мінарія сокальська або заліщицка, то мусить
признати, що там учителі не мають де мешка-
ти, а так само кандидати мусять містити ся по
бідних міщанських хатах, де в одній комнаті
мешкає господар з жінкою і дітьми, а се є не-
відповідне. По части зараджують тому інтернати
і бурси, але на жаль, інтернати не є так чи-
слєнні і так великі, щоби цілу молодіж помі-
стили. Було би дуже практично, так як є в Са-
ксонії, що цілий семінар є властиво інтернатом,
але то річ коштовна і до того нам далеко. Тре-
ба отже фактично сконстатувати, що в перева-
жній часті наших семінарій нема того велико-
міського духа і великоміської атмосфери. Був
плян одного року, щоби замок олеський обер-
нути на такий інтернат, але потім прийшло ся
до перекованя, що то є неможливе.

Ще позволю собі сказати кілька уваг що-
до резолюції другої. Як відомо, учительські се-
мінарії засновує і удержує фонд державний.
Резолюція друга змагає до того, щоби сей тя-
гар перенести на край.

Вже маємо досить тих тягарів, які лучать
ся з заснованєм шкіл середних. Міністер про-
світї вступив на таку дорогу, що рад би, щоби
тягар заснованя школи приймало на себе кожде
місто. І так, коли розходить ся о гімназію, або
школу реальну, вимагає не лиш будинку і ціло-
го урядженя, але хоче, щоби ще дальші тягарі
громада прийняла на себе. Вправді привичайні
до того міністра просвітї наші міста західні,
Горлиці, Кросно, Ясло, котрі, коли домагали ся
заснованя шкіл середних, то одно місто перелі-
цитувало ся з другим, одно вносило корисну
оферту, а друге єю оферту підглянуло і ще
ліпшу вносило, брало на себе ще більший тягар.

Через таку ліцитацію міста привичайні
міністерство до того, щоби громади, зглядно
край приймали ті тягарі на себе.

І так коли краєва Рада шкільна мала в
плянї засновати учительську семінарию в своїм
часі в Чорткові, місто дуже охотно віднесло ся
до того проєкту і жертвувало площу під будову.
Однак міністер сказав, я годжу ся на то, але
нехай місто вибудує своїм коштом будинок,
дасть також урядженє, опал, обслугову і т. д. Ро-
зуміє ся, що місто не могло прийняти того тяга-
ру на себе і ціла річ розбила ся.

Нині дійшло до того, що впручаємо дер-
жавний фонд в тим напрямі і звільняємо єго від
єго обовязку, позаяк ріжні приватні інституції
і приватні люди приймають на себе той тягар,
котрий властиво припадає на державу.

Отжеж я бояв би ся того, щоби прийнятем
тої другої резолюції ми знов міністрови не під-
дали того, що на дальше має бути звільнений
від обовязку зглядом нашого краю, бо тутка
виразно визнає ся, щоби край засновав своїм
коштом рілничу семінарию.

Наколи така семінарія є потрібна, (я тому
не хочу противити ся), то мені ся здає, що
би вистарчило, щоби ми визвали Виділ краєвий,
аби він в порозуміню з краєвою Радою шкільною
розпочав пересправу з міністром просвітї о

засноване такої семінарії коштом держави, але не коштом краю. (Брава і оплески).

Державна рада.

На початку вчорашнього засідання заявив президент Фетер, що одержав урядову вість, що посла Фресель, Кльофач і Сеналь зневажили чинно по замкненню вчорашнього засідання в кулоарах парламенту дневникаря Леопольда Мандля. Той чин осуджує сам себе. Мимо того уважає президент своїм обов'язком висловити тим послам з того місця нагану і висказати жаль, що ті посла переступили границі добрих обичаїв і дали ся спонукати до такого пожалування гідного кроку.

Ческі радикали переривають президентови. Кльофач і Хоц кричать: «То не дневникаря, то правительственный шпіцель. Ви, пане президенте, не добре поінформовані!»

Кльофач запротестував відтак проти уділення нагани і домагає ся вибору комісії, котра уділила би президентови нагану. Він розказував, що він сам є дневникарем, що Мандель визвав его через двох дневникарів, котрі представили ся яко резервові офіцери. Чому ті панове не прийшли в характері приватних людей? Бесідник не має для таких офіцерських карикатур найменшого поважання. Вкінці просить президента, щоби видалив з парламенту тих двох панів у мундурах.

Президент Фетер прикликає пос. Кльофача до порядку за обиду офіцерів і заявляє, що не може задоситьчинити домаганю Кльофача в справі виборів комісії для нагани проти себе. Він думає, що палата є тої самої гадки.

Референт Пльой повідомляє, що комісія для нагани ухвалила одностайно уділити нагану пос. Штайнови за оклик, що закидав Фресельови крадіж годивника в білгородському конаку. Переслухано двох дневникарів яко сьвідків, а з того виявилось ся, що Штайнови не говорив того ніхто. Один дневникаря оповідав тільки, що кожний із присутних в конаку взяв собі щось на пам'ятку, а позаяк Фресель був там також, Штайн вносив з сего, що Фресель украв годивника.

По короткій дискусії, в котрій Штайн протестував проти ухвали комісії, а Фресель закинув Штайнови неправильности підчас побрання посольських дият, ухвалила палата відповідно до внесення комісії уділити Штайнови нагану.

З дневного порядку забрав голос пос. бар. Морсей в дальшій дискусії над декларацією д-ра Кербера.

Бесідник стверджує з вдоволенем, що гр. Тіса виражав ся вчора про Австрію уже в більше відповідний спосіб, а не так, як в своїй першій бесіді. Отже тепер заслугує Тіса на поперте із сторони австрійського парламенту, бо він жер-

тував в труднім положенню Короні свої услуги, а проти обструкції виступав з цілою рішучістю. В військовій справі висказує бесідник обаву щодо наслідків військової програми Тіси, після котрої права, застережені монарсі, мають бути зависимі від законодавчих тіл. Кожного патріота мусіло диткнути се, що не пожаловано старечого віку і численних гривот монарха. Концесії признані Уграм, іменно перенесене угорських офіцерів на Угорщину, не криють поки-що ніякої небезпечности ввиду малого числа тих офіцерів. Коли би однак їх число збільшило ся, дістав би ся до офіцерського корпусу національний шовінізм.

Угоду з Угорщиною уважає бесідник за конечну, однак застерігає ся проти того, щоби Австрія жеврала о угоду, котра є конечна для обох половин монархії. Недостача угоди була би передовсім для Угорщини згубна, бо Австрія найшла би легко поле збуту.

Опісля забрав голос ческий клерикал пос. Вячеслав Груби. Він полемізував з п. Менгером і доказував, що тільки теперішня правительственная система поносить вину хаосу на Угорщині і в Австрії. На Шлезку панують в су-противности до виводів д-ра Кербера пожалування гідні відносини. Пос. Груби заперечує, немов би Чехи були противниками сильної армії, противно, они хочуть єї, однак домагають ся рівночасно узгляднення прав своєї народности. Наколи Німці кадають під адресою Чехів заміт, що треба мати відвагу до заключення мира, то Чехи мусять відповісти, що они мають тую відвагу, однак треба мати ще більшу відвагу заключити справедливий мир.

Пос. Шухінгер (клерикал) заявив ся за спільністю армії. Угорська угода накладає вправді на тую половину монархії самі тягарі, однак бесідник заявляє ся за нею з любови до спільної вітчизни.

На тім замкнено засідане. Наступаюче відбуде ся у втoрник, 1. грудня.

НОВИНИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Матея еванг.; рим.-кат. Сатурніна. — В понеділок: руско-кат. Григорія нов.; рим.-кат. Андрея ап. — В втoрник: руско-кат. Плятона, Романа; рим.-кат. Елігія.

— **Галичанін** проти посла Барвіньського починає кампанію звичайним оружем з своєї кузні. Обговорюючи аложене мандатів руским соймовим клубом, скийсь — **ы. ъ.** доходить до тако го погляду, що спосеред руских сецесіоністів треба би тепер почислити ся з п. Барвіньским і его позбути ся. Назвавши его вельми прилично „політичним хамелсоном“, послугує ся звичайним своїм оружем, брехнею, і запевняє, що п. Барвіньский або зовсім не являє ся перед виборцями, або коли являє ся в своїм окрузі виборчим, то на ті сходина мали вступ ли-

ше люди „в рукавичках, фраках або приємних послови реверендах“, а для селян двері були зачинені. Тимчасом се річ загально відома, що п. Барвіньский за час свого послованя був кілька раз не лише в головних осередках свого округу виборчого в Бродах і Каменці, але крім того двічі в Радехові, двічі в Залізцях, раз в Буску, раз в Щуровичах, раз в Лопатині, окрім того, що обїздив і поодинокі громади, щоби тим способом дати спомогу всім виборцям вислухати его справоздань, на яких являли ся крім численних селян і міщан, сьвященників і т. п. також найзавзятійші его противники, перед котрими ніколи не були зачинені двері. А що-до „хамелсоинства“, то навіть і противники признають п. Барвіньскому повну послідовність в его політиці і як довго були успіхи (а вжеж основане гімназій в Коломиї, Тернополі, пяти шкіл вправ, катедр університетських і т. и.), так довго і тактика мусіла бути инша, тепер коли в соймі стали вважати п. Барвіньського *najdroższym* postem, що видирає безнастанні уступки, від коли не можна добити ся навіть гімназій в Станиславові, тактика мусіла змінити ся і прийшла відтак сецесія в 1901 і зложене мандатів 1903. Цікаво, що і польські шовіністи вважають п. Барвіньського *najdroższym* і він їм не на руку, а так само і наші москвофіли ему не раді. *Extrema se tangunt.*

— В Залізцях дня 23. падолиста с. р. відбули ся довірочні збори Русинів залізничного повіта, котрі скликала повіт ва народна організація. На зборах явили ся відпоручники 37 громад, між котрими було 15 сьвященників, 8 із сьвітської інтелігенції, 7 пань та 142 господарів. Збори отворив недовгою промою адв. др. Охримович, почім вибрано головою зборів пароха з Угринковець, о. Нанасого. Опісля прийняли збори до відомости, що в Залізцях закуплено за 14.000 К реальність під будову повітового «Народного Дому». Притім визвано Русинів, щоби причинили ся до звигнення сеї інституції значнійшими квотами, уділеними яко позички. Також ухвалено заснувати сейчас повітове кредитове товариство, а до уложеня его статутів вибрано окрему комісію. З черги приступлено до обговорення переслідуваня місцевих Русинів урядників, проти котрих заряджено ріжні дисциплінарні слідства, за се лише, що они є Русинами. Найновішим доказом таких безосновних шикан є дисциплінарні доходження і оірка поліції, розтягнена над тамошним судиею п. М. Кимаковичем, на котрого Поляки дуже озлоблені за се, що він заснував там руску селянську бурсу і порадив одному Русинови заложити торговлю. Такі і тим подібні клевети польських шовіністів викликали серед зібраних велике обуренє. Збори запротестували рішучо проти такого поведєня. Опісля обговорено справу близьких виборів до залізничної повітової ради, а вкінці прийшла на денний порядок справа політичного положєня Русинів в Галичині по сецесії руских послів із сойму. Реферат про тоє мав др. Охримович, почім ухвалено отсі резолюції: Збори висказують: 1) одобрєне для сецесії руских послів і вірилістів з так званого кравского сойму; 2) погорду для тих трох послів соймових рускої народности, котрі зломили солідарність і не прилучили ся до сецесії; 3) домаганє рускої гімназії в Станиславові і руского університету у Львові; 4) домаганє поділу Галичина на часть руску і польску з окремими соймами і намісниками; 5) домаганє безпосередного і рівного права голосованя при всіх виборах; 6) протест против

ЗАПИСКИ ЛІКАРЯ.

Переклада Маруся Полтавка.

(Дальше).

Коли я читав в часописях, що який небудь лікар позиває свого пацієнта о гонорар, мені ставало соромно за мій фах, в якому можливі такі люди; мені ясно ставав нераз перед очима образ сього лікаря, — черствого і жадного, що в страданих хорого чоловіка бачить лише можливість одержати від него тільки а тільки карбованців. Нащо він став лікарем? Нехай би йшов в крамарі або ліверанти, або завів позичкову касу.

Я вступив у житє. Я ближче побачив від ношенє хорих до лікарів, ближче пізнав своїх товаришів-лікарів. І поступенно мої попередні погляди стали значно змінитись. У мене був товариш-лікар, спеціяліст по масажу. Він протягом двох років лічив родину одного багатого торговця. Торговець дуже інтелігентний чоловік і в цілім того слова значіно «джентельмен», був винен мому товаришови коло 200 карбованців. Минуло пів року. Товаришови треба було дуже гроший; він написав торговцеви ввічливе письмо, в яким просив його о присилку гроший.

Торговець тогож таки дня сам приїхав до нього, привіз гроші, почав на позір дуже сердечно перепрошувати його.

— Ради Бога, вибачте, пане доктор!.. Мені так соромно, що я зневолював вас ждати! Цілком з голови вилетіло. Знаєте, так багато діла — то те, то се, що мимоволі ничий раз забудеш! Вибачте, будьте ласкаві, я справді винуватий.

Але цілий час він називав товариша не по імени, як давніше, а «пане доктор»; цілий час держав ся з тою пересадною ввічливістю, якою люди прикривають згідне відношенє до чоловіка.

З сього часу торговець перестав звертатись по поміч до мого товариша. В своїх ділах він, розумієсь, не вважав соромом, подавати своїм клієнтам векслі і рахунки; але лікар — лікар, що до свого діла примішує гроші... Такий лікар в його очах не стоїть на висоті своєї професії.

Поведєне торговця вразило мене і заставило над справою призадуматись; воно було гідке і нерозумне, а між тим, в основі його лежав єме той високий погляд на лікаря, який і я колись поділяв цілком. Після думки торговця лікар повинен стидатись, — чого? Що йому треба їсти і одягатись, і що він вимагає платні за свою працю! Лікар може цілу свою працю дурно віддавати сусільности, але хтож вони саме отсі безкористні і з самовідреченєм люди, що

присуджують собі право, домагатись сього від лікаря?

Так, за свою працю, як кожний робітник, лікар має право одержувати платню і він не має чого стидатись сього. Нема найменшої оєнови, щоби він приймав платню потайно і соромливо, мов якийсь ганблячий і незаконний хабар. Сусільности звістні ясні образи лікарів-безсребренників, з самовідреченем, і такими вона хоче бачити усіх лікарів. Бажанє, розумієсь, цілком зрозуміле; але було би ще краще, колиб і сама сусільність складалась з самих ідеальних людей. Пересічний лікар є звичайним пересічним чоловіком і від нього можна вимагати лише того, чого можна домагатись від пересічного чоловіка. І коли він не хоче працювати за дармо, то яке право пиятувати його користюлюбність мають ті люди, що свою власну працю вміють оцінювати дуже точно і старанно?

Не так давно д. Ем Ге оповідав в часописи «Сынъ Отечества», як один його знакомий пресив його, щоби він «припечатав» в часописи лікаря, який позиває свого знакового за неуплату гонорару.

— А чомуж ви не заплатили йому? — спитав співробітник часописи.

— Та так, знаєте, — сьвята надходять, дачу треба наймати, дітям літну одежу справити, ну і все таке инше.

От вам відворотна сторона сего високого

законодатних проєктів о рентових оселях, бюрах посередництва праці і окружних громадах; 7) протест против покриття Русинів і східної Галичини в краввім бюджеті і при розділі субвенції для населеня, що потерпіло від елементарних нещастя. Наконєць візвано посла Ценьского, щоби зложив мандат до сойму: Серед звуків пісень: «Ще не вмерла», «Не пора» і ин. розійшли ся зібрані в дуже поважнім настрою домів.

— **Посольський звіт** складав дня 25. с. м. др. Король в Жовкві в салі на Винниках. На віче зібрано ся около півтора тисяча народа, між ними 27 священників. Збори отворив др. Дрималик, почім вибрано ось таку президію: голова зборів о. Йосиф Доляницький, его заступник п. В. Бойко, секретарі: о. Ю. Гумецкий і п. П. Хаврона. Опісля складав др. Король в двогодинній промові звіт із своєї посольської діяльності. Бесідник вказав передовсім на надії руского клубу, що соймова більшість не схоче кривдити так дуже Русинів, і на те, як скоро розвіяли ся ті надії. Зразу по заяві б. намісника Пінівського і по становищі, яке заяв новий намісник, гр. Потоцкий і маршалок гр. Бадені, думали рускі посла, що в польській таборі наступив хоч який такий зворот в відносинах до Русинів. Однак руский клуб переконав ся скоро, що соймова більшість ані не думає зробити що небудь для Русинів. Прийшла на денний порядок справа станіславської гімназії і єї відкинено беззглядно мимо усильних старань митрополита і наших послів. Так само великою кривдою для руских робітників є закон о бюрах посередництва праці. Мимо супротивленя руского населеня ухвалено сей закон. Так само пішло із верифікацією незаконного вибору послів із чесанівського, сокальського та коломийського повіту і з домаганем п. Олесницького зміни краввого статута і введєня V. курії. Вкінці руским послам було вже неможливо видержати в тій душній атмосфері і коли остаточно похоронено справу станіславської гімназії, рускі посла опустили соймову салю і зложили мандати. — Нарід приймив промову д-ра Короля оплесками і висказав єму на внесєне п. Бойка заяву довіря. Після сего ухвалено отсі резолюції: Народне віче в Жовкві: 1) висказує погорду польській соймовій більшості за єї поведєне супроти Русинів; 2) висказує погорду трем послам рускої народности, що поличили ся в соймі, за зломанє солідарности; 3) висказує повне признанє рускому соймовому клубови за рішучу оборону прав руского народа; 4) висказує велику подяку руским вірлістам, а спеціально Г. Е. Митрополитови Шептицькому, як також Впрєосв. єпископови Константину Чеховичови та Врєн. архирєсвитерови Фациєвичови за се, що они стояли вірно при своїм народі; 5) висказує своему слови д-рови М. Королеви повне признанє і подяку за его діяльність і заявляє, що всі будуть піддержувати лише его кандидатуру і на дальше; 6) заявляє ся за розділом Галичини на руску і польську; 7) заявляє ся за загальним, рівним, безпосередним правом голосованя; 8) домагає ся безпосередного отворєня рускої гімназії в Станіславові. Потім виглосив о. Савчак економічний реферат. Порішеном вислати телеграфічну подяку о. Митрополитови покінчило ся віче. Нарід розійшов ся д-мив при звуках пісень: «Не пора» і «Мир вам братя».

— **Польско-кацапс а кампанія проти руских по-**

погляду суспільности на лік рив. Лікар повинен бути безкористним труженником, — але ми, прості смертні, будемо на його кошт наймати собі дачі і забавляти ся на сьвятах. Один лікар оповідав мені таку пригуду з своєї практики:

«Приїздить до мене якась пані і просить, щоби відвідали її хорого сина. Іду. Невеличке, але дуже дотідне й гарне мешканє; син гімназист лежить хорий на тиф. Я питаю, чи лічив его хто-небудь раніше. Мати згрідливо зморщилась.

— Так, каже, його др. Н. лічив... Скажіть, будьте ласкаві, доктор, чому серед лікарів так багато людей без серця і користолобних? Сей др. Н. приїхав один раз, оглянув Василька; кличу його в друге, а він відповідає — «я, каже, вже знаю його недугу і можу так, не бачучи його, приписати реценту».

— Я признаю їй, що так робити не яло ся. Я оглянув хлопця, приписав ліченє, і відходжу. Мати провадить мене, дякує і... нічого! Стиснула руку, сказала: «дуже вам вдячна», — та й тільки. Через три дні приходить знов, щоби візвати мене до себе.

— Я, кажу, вже знаю недугу вашого сина і можу так, не бачучи, приписати вам реценту...

«Пані взяла реценту, і обурєна встала та пішла, не повертавшись».

Ся пані, розумієсь, багато і горячо оповідали ме всім про користолобність наших ліка-

лів-сецесіоністів. Нема числа, в якім би «Галичанін» не юдив, тровив і не нустив якої сплетні або інтриги на народовців. Агентурою «Галичаніна» є Dziennik polski і що в першім з огляду на настрої й так вже нечисленних читачів абсолютно вже не можна помістити, то йде до Dziennik-a. Вчерашній Dziennik подає пригорщу тих сплетень викованих в кацапско-польській кузні, покликуючи ся зчаста «на staroruski organ». Dziennik згоря твердить, що вислід доповнюючих виборів буде для руских сецесіоністів не дуже корисний, бо проти них підносить ся поважна (редактори «Галичаніна» — Ред.) опозиція. Тут Dziennik вичисляє по черзі послів-сецесіоністів і проти кожного ставить своїх кандидатів. Проти о. Богачевского має стати судовий радник з Долини п. Грабовеньский. Тут наводить сей орган всі прикмети свого кандидата: «умяковани Русін», «популярносць», «поважанє» і «значна ільбосць глосуф шиш пошєдєніх виборах». Що-до пос. Барвіньского Dziennik покликє ся на заміти в енциклопедії «Галичаніна». Проти пос. Остапчука в збаракім повіті Dziennik винайшов кандидатуру сина бувшого посла, п. Яцка Остапчука, який — як каже — має вже 30 літ, є «млоди», «енєргічни», «інтєлігєнтни», «знакоміти мовца» і зєднав собі багато приклонників в своїй партії соціально-демократичній. П. Барабаш — після Dziennik-a — буде мати двох контр-кандидатів: о. Панка і проф. Коцюбу. О. Мазикевич «стане до борби з о. Киприяном», а в ліськім повіті польські людовці поставлять свого кандидата проти п. Старуха. Лише п. Гурик і др. Король мають — після Dziennik-a — заєвнені мандати.

Кілько ложь, перфідія, інтриг і т. д. в сих ревелациях Dziennik-a, пізнаєть кождий, хто бо-дай поверховно слїдив події послїдних часів на східно-галицькім ґрунті. Ціль інтриг єї кацапско-польської спілки ясна, а на полєміку з єї перфідними вигадками шкода часу і паперу.

— **3 ювілейного комітету.** Сим подаємо до загальної відомости ціни місць на академію та на концерт з тим, що замовленя в провінції повинні бути ясно формульовані з поданєм не лише категорії жаданих місць, але також з поданєм інших, на случай, колиб дотичних нестало. Гроші з замовленнями просить ся надсилати на адресу п. Мих. Волошина, секретаря Висшого Інститута музичного у Львові, ул. Трибунальська, ч. 6. До ціни місць належить долучити оплату листовоса. П. Т. Львовян повідомляє ся, що білету можна набувати вже від понедїлка почавши, що дня, від год. 9 — 12 рано в комнатах Висшого Інст. муз., ул. Трибунальська ч. 6. При тій нагоді зазначаємо, що не буде ніяких місць ґратисових, лишєнь чинні члєни «Боянів» та подинокі сьлїваки, що зголосили свою участь в концертї, будуть мали вільний вступ як на академію так і на концерт. В тій цілі одержать відповідні легітимації. Вхід для учасників концерту буде від великого Театру перша брама; — збирати ся будуть в бічних саялах Фільгармонії. За ґардеробу буде платити ся на партерї, I. і II. пов. по 20 сот., на III пов. 10 сот. Додаємо, що продаж білетів буде відбувати ся від понедїлка без ніяких резервовань — тож коли кому не стане, сам собі буде винєн — більше місць не продаєть ся, чим є на салі.

Ціни місць на академію: партер 1 К; льожа партерова, мезанінова і I поверха 5 К; фотель I пов. 2 К; льожа II пов. 3 К; фотель

II пов. 70 сот.; фотель III пов. (1—104) 40 сот.; фотель III пов. (104—180) 20 сот.

Ціни місць на концерт: партер (1—156) 5 К, (157—264) 4 К, (265—350) 3 К, (351—408) 2 К; льожа партерова 18 К; льожа мезанінова (1, 2, 13, 14) 12 К; льожа мезанінова 20 К; льожа I пов. 20 К; фотель I пов. 5 К; льожа II пов. (1, 2, 11, 12) 10 К; льожа II пов. 15 К; фотель II пов. (1—22) 3 К, (23—82) 2 К; фотель III пов. (1—56) 1-20 К, (57—104) 80 сот., (105—180) 50 с.

— **Про участь буковинських Русинів в Лисенковім ювілею** «Буковина» пише: Видїлові всіх черновецьких товариств руских відбули сеї середі нараду, в який спосіб буковинська Русь має взяти участь в ювілею найзнаменитшого композитора Руси-України. Ухвалено, взяти участь в ювілейнім сьвятї, яке відбудє ся 7. і 8. грудня с. р. у Львові, яке тим чином є сьвятом всеукраїнським. «Бук. Боян» возьме участь в ювілейнім концертї, а на академії передаєть депутація черновецьких Русинів від усіх буковинських руских товариств спільну адресу, яку наш артист, академічний маляр п. Микола Івасюк підняв ся виготовити. Завзиваємо проте всі рускі товариства на Буковині зпоза Чернівців, щоби на другу п'ятницю, себто 4. грудня с. р. прибув голова і секретар з печаткою товариства або їх заступники до Чернівців, аби в імя товариства підписали адресу. Особливо надїємо ся сего від філій «Рускої Школи», «Рускої Бєсїди» і «Сїччій» тай від поблизьких читалень. Відки ніяким способом не можна буде вислати заступників товариства, відти можна уовномочити до підпису імен голови і секретаря дотичного товариства, подавши докладно їх імена і назву товариства. Перепровадженє нашої участі в сїм всенароднім сьвятї поручєно комітетови, що складає ся з голов усіх черновецьких товариств руских. «Бук. Боян» іменував вчєра Ювілята своїм почесним членом і приготовляє відповідну грамоту. Надто задумують наші рускі товариства устроїти в честь Лисєнка сьвяточний комерє в Чернівцях, чи і коли се можливе буде, залежить від відповіді ювілята, до котрого товариства віднесли ся з дотичною просьбою. Ось так то і буковинська Русь причинить ся із свого боку, щоб віддати добре заслужєну честь славному синові України.

— **Сьвяткованє ювілею Лисєнка в Київї** відбудє ся при кінці грудня ст. стило сего року в «Литєратурно-артистическомь обществѣ», якого діяльним членом є ювілят протягом кількох літ. Названє товариство устроїть вєчєр в честь ювілята, а на другий день буде відоґрана в міськім театрі опера Лисєнка «Рїздвяна ніч». В планї є також концерт при участі композитора, в якім виступить аматорський хор, а попри нїм звїсний в Київщинї народний Ахматовський хор під управою п. Демущого. (*Києвская Старина*).

— **На закупно дому для Миколи Лисєнка** з нагоди его ювілею, зібрала доси редакція «Києвської Старини», як се виказаво в крижці за подолєст, 4.312 рублів 33 коп.

— **Курси української мови і літератури в університетї в Упсалї.** «Києвская Старина» за подолєст доносить: З приватного письма, присланого в Київ профєсором упсальского університета п. Лінделем, дізнаємо ся, що в сїм році викладає він своїм слухачам курс української мови і письменства. Проф. Ліндель є звїсним знатоком славянських літератур. В р. 1895. приїздив він до Київа з спеціальною цілю, познакомитись з мовою і письменством України.

— **Пожарний «Соко́л» в Зарваниці,** підгаєцького повіта, засновано на статутї «Сокола» у Львові. Намісництво затвердило вже статут.

— **На запитаня** відповідаю сею дорогою всім тим доброїям що приїлають жертви на річ рускої Бурси ремісничої і промислової, що товариство «Зоря» і «руска Бурса реміснича» не є одним і тим самим товариством. Товариство «Зоря» має ціль розвивати і плекати житє товариске між рускими ремісниками; натомість руска Бурса реміснича має ціль виховувати і образувати бідну руску молодїж на фахових рускодільників і промисловців. Дятого жертви на руску Бурсу ремісничу належить надсилати виключно під адресою «руска Бурса реміснича і промислова» у Львові, ринк 10, а не на адресу «Зорї», котра є цілком окреим товариством. — *Іван Бачицький.*

— **Запомоги на образованє.** З квоти 12.000 К призначєної галицьким соймом на запомоги для адєнтів шгуки краввий видїлє удїлив: 800 К артистично-малєрєви п. Іванови Трушови на артистичну подоєж до Криму, 400 К п. Модєстови Сосєнкови на образованє в малєрєствї в Парижі і п-ні Аюльонї Огородниківній зі Львова 400 К на образованє в сьпїні.

— **3 краввого тов-а «Сільський Господар»** в Олєську. Подає ся сим до відомости, що всі оголошені (2.000) щєпи вже розиродані. Дальші замовленя на щєпи можуть бути узгляднені вєтєлько з вєсною.

— **Тов о. Сїч» у Відни** перенєсло ся до нового льокалю: VIII, Josefs-äfter gasse 71, I поверх.

— **3 «Основи».** На загальних зборах «Основи» слухачів політехіки у Львові дня 21. падоли-

рив. І тяжко повірити, з якім пересьвідченєм про сирanedливність своєї справи розповсюджують подібні люди свої оповіданя, і з якім співчутєм зустрічає суспільність єї оповіданя. В 248 числї «Рижскаго Вѣстника» за рік 1892. поміщено лист д. А. Іванова, присланий до редакції такого змісту:

«Дня 21. верєсєня сєго року, покликав я до своєї хорої дочкї доктора Гордїона. Пробувши дєсєть мінут в хорої, п. Гордон піїхав, обіцявши приїхати знов на другий день. За візиту заплачено карбованця. Через пів години після його відходу, моя дочка одержує від нього візитову картку, на якій написано таке: «Поважана Панї! З огляду, що стан вашого здоров'я не є грізний, раджу вам в будучности звертатись до лікаря, що мешкає ближше від мене. Що-до мене, то я за низшу ціну, як три рублі не їду до хорих до дому, а низше двох рублів не приймаю в себе дома з поважанєм А. Гордон». Не шкодило би докторови Гордонови, коли печатає свої повідомленя в часописах, щоби додавав до них також таку свою візит. Тодї, принайменче, ніхто не буде помиляти ся в своїх рахунках. *А. Іванов.*»

(Дальше буде).

ста 1903. вибрано новий Виділ на рік адм. 1903/04, до якого увійшли студенти інженерії: голова Евстахій Савчук; містоголова Мирон Масляник; секретар Рудольф Іванчук; бібліотекар Альфред Гловицкий; скарбник Роман Януш; виділові: Тит Білякевич, Лев Сенік, Ярослав Ганкевич, Володимир Яворівський (студ. хемії); заст. виділових: Олекса Затверницький і Бриліньський. — До контрольної комісії вибрано Віктора Лучкова, студ. інж., Зенона Горницького, ст. інж. і Маріяна Капустяка, студ. хемії.

— З львівської архієпархії. Презенту на парохію Снович одержав о. Семен Савула, сотр. з Теремовлі. — Прив. сотрудником при церкві св. Пятниць у Львові став о. Николай Галіант. — Завідателство в Ляшках королівських одержав о. Т. Глібовицкий, сотр. Полюхова, а завідателем ех суггедо в Берлогах став о. Николай Куррудза, парох Каміня. — О. Василь Лиско іменованій провізоричним катехитом у Львові. — На конкуре розписані парохії: 1) Кальне, 2) Сливки, 3) Підгородє, 4) Берлоги.

Родимці! Памятайте на селянську бурсу „Шкільної Помочи“ в Снятині, в якій містять ся ученики реальної школи!

Телеграми

з дня 28. надоліста.

Відень, Fremdenblatt доносить, що сесія делегацій перед Різдяними святами буде дуже короткою.

Чеський сойм збере ся по Різдяних святах.

Відень. Reichpost доносить, що палата послів перерве наради вже дня 3. або 4. грудня, і додає, що др. Кербер довірочно повідомив превиديو польского Кола, що має намір розв'язати палату, коли она до кінця січня не стане здібною до праці.

Будапешт. Партия Кошута ухвалила поставити в соймі внесенє на заяву президні недовірї.

На нинішнім засіданю сойму опозиція почала новий рід обструкції, а іменно при читаню протоколу виголошує довгі промови, а опісля ставляє поправки і жадає над ними поіменного голосованя.

Вешингтон. Бюро Райтера доносить, що іспанське правительство відобрало всім венецельским консулям в Іспанії т. зв. exequatur (дозвіл урядованя). Сей перший крок зірваня дипломатичних зносин сих держав є наслідком легковаженя іспанского посла в Венецелї тамошнім правительством.

Порт Артур. Віцекороль Юангчікай має намір прибути з кінцем надоліста до Мукдену валя пересправ з Росією.

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

— Від 16. до 30. надоліста 1903. —

величава програма:

- 1) Увертура. (Реклямограф).
- 2) The three Pavey's, акробати на головах і руках.
- 3) Graziella Mewill, чеська співачка.
- 4) Burtou & Mayo, комічні гімнастики на потріїнім дручку.
- 5) Abdel Kader Trio, арабські малярі і ілюзіоністи.
- 6) 5 сестер Warwick, найславніша англійська жіноча дружина на скороходах.
- 7) Орхестра.
- 8) Brothers Orpens, комедиянти на драбинах.
- 9) Людвиковский з новим репертуаром.
- 10) Сестри Sylva, артистки на трапеці.
- 11) The Alkers, нурки звані «люди риби».
- 12) Американський біоскоп. Нова серія образів.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділю і свята 2 представленя о 4. год. попол. і 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представленє. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Гамбург-Новий Йорк Гамбург-Галіфанс (Канада)

Відізди кораблів два рази на тиждень. Про відізди до Галіфанс повідомить ся в належитім часі.

Осіиний плян скорих і почтових пароходів:

16. вересня	Мольтне
18. "	Патріція
23. "	Фірт Бізмарк
25. "	Фенція
28. "	Дайтшлянд
30. "	Бліхер
2. жовтня	Преторія
7. "	Августа Вікторія
9. "	Граф Вальдерзе
16. "	Палація
23. "	Мольтне
30. "	Пенсильванія
31. "	Дайтшлянд
4. надоліста	Августе Вікторія
6. "	Патріція
13. "	Бліхер
20. "	Преторія
27. "	Граф Вальдерзе
4. грудня	Мольтне
11. "	Дайтшлянд
11. "	Пенсильванія
18. "	Патріція
25. "	Бліхер

По всякій інформації, як ціни переїзду, дорогу, належить звертати ся до нашої державно-комерс онованї фірми, котра на всякі запитаня у всіх мовах дає точні відповиди.

З поважанєм

Фальк і С-ка

65(13-17

Falck & Co. Hamburg, Brandsende 23a.

Неустаюча Гіперпродукція

Ще більше однак в застрашаючих до неї відносинах єствующий слабий попит

Полекші в сплатах після умови

При плаченю готівкою 3% спусту

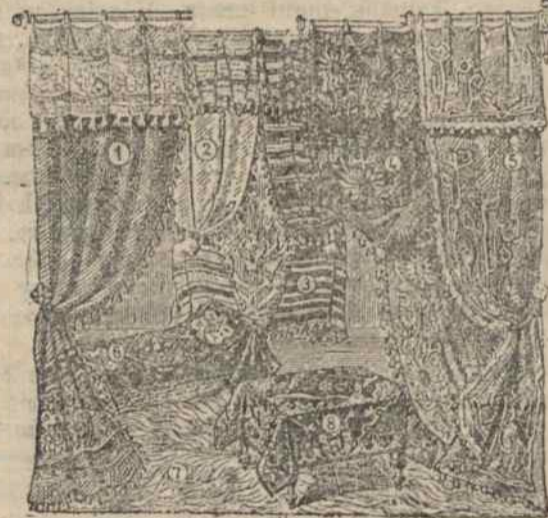
нагромадили в численних фабриках і на ринках величезні припаси товарів, через що їх ціни так упали, що нині незвичайно дешево можна вже набути доброї якості дивани, портіери, хідники, капи на столи і ліжка, ковдри, лінолеум, церати і різні предмети декорацийні і люксові, як також білизну мужеску і жіночу та інші потрібні артикули, а то тим дешє повинно бути для ВПов. Пана набуванє таких річий, бо ВПов. Пан може собі сплату вигідно розложити.

Наша загально звісна, а головню в Галечинї пошествована фірма, яка прийняла собі яко засаду пр давати товари добрі бо без конкуренції низьких цінах, прийняла собі

також систему і поклик: „повної готівки не вимагає ся“ і „полекші в сплатах можливі догідні“.

В саїд за сим даємо наші товари на кредит всім П. Т. Урядникам державним і приватним без різниці стану і рангів, як танож всім іншим особам приватним, добре ситуованим, котрі не хочуть або не можуть потрібні їм товари закуповувати за готівку і признаємо їм полекші в частинних сплатах, які можуть після умови бути розложені на місяці або квартали, причім з притиском назначуємо, що при продажі на кредит рішучо ціни товарів в се пі, висшуємо.

Портіери штука кор. 130, 2, 3 і висше.	Фіранки коронкові пара кор. 250, 4, 6 і висше.
Хідники метр по 30, 50 70 сот. і висше.	Кількасот решток хідника по цінах казочних.
Дивани кімнатні 200/300 по кор. 11, 14, 18 і висше.	Дивани церковні і перед вівтарі в великім виборі.

Наші низькі ціни викликають сензацію

Наші низькі ціни викликають сензацію

Дивани стінні 140/200 по кор. 6, 8, 10 і висше.	Диваники перед ліжка по кор. 140, 2, 3 і висше.
Коци флянелові 150/300 по кор. 4, 6, 8 і висше.	Капи на ліжка по кор. 4, 6, 8 і висше.
Капи на стіл по кор. 350, 5, 7 і висше.	Лінолеум і церати в великім виборі.

Крім тих висше наведених, поручаємо головню наш богато заєсмотреній складя знаменитих родів портіер, фіранків коронкових, стор апікаційних, кашмірів, хідників і ковчєвих і ковчєвих до кімнат, на сходи і на крїтарі, дальше церковних диванів і перед вівтарі, диванів до святлиць, до їдалень і до діточих кімнат, диванів стінних і диваніків перед ліжка і «ангєра», ковчєв флянелових і нових систем проф. Бєра, коци до подорожж, ковчєв, капи на ліжка, на столи, макатів і як взагалі всяких артекулів декорацийних. Великий запас правдивих переків і ориєнтальних диванів по цінах без конкуренції низьких.

Жадаючі кредиту, конєч о треба вперед нас устно або письменно повідомити, на які товари рефлектує ся, та в який спосіб дотична квота має бути сплачена. В плян доконаня потрібного закупи, просимо ласкаво звернути ся до нас лично, а коли мешкає ся поза Львовом а приїзд до нас не буде вигідний, просимо ласкаво звернути ся до нас листовно.

За надісланєм поштової марки на 10 сот. шлемо на жаданє наш богато ілюстрованій ціниці диванів, портіер, фіранок, хідників, церат, лінолеум, нагортон на отомани, накривал на столи і ліжка, коци до подорожж і до санок, дерок на коні, ковчєв, го-белінів, манатів та інших декорацийних товарів, біля мужеского, дамского і дітинячого, шифонів, полотна, біля столового та інших потрібних артикулів.

Листи і замовленя належить адресувати:

Товаровий Дім „Au Louvre“ у Львові, ул. Сикстуска 6. (Пасаж Гавсмана). 63(13-19)